

Наистина, тъжовнитѣ чувства като че се омекотяватъ донѣкаждѣ отъ мисълта, че, всрѣдъ общото равнодушие и забвение за падналите, тъжатъ искрено двѣ души: «поетътъ и майкитѣ свети,» ала тази мисълъ още по-силно наранява сърдцето и още още по-силно впечатлява въ душата на читателя тежката, наранителна и безутѣшна скрѣбъ, която прониква стихотворението.

2. Въ стихотворението — *Катъ гледамъ ужаситѣ на войната* — поетътъ съболѣзнува за голѣмата скрѣбъ на майкитѣ, чито чеда сѫ паднали въ войната. Накрасовъ намира, че само майчината скрѣбъ и майчинитѣ сълзи сѫ вѣчни и искрени. Тѣзи черти на стихотворението сѫ общи съ ония на «Новото гробище на Сливница.»

3. Въ стихотворението — *Вървя ли въ улицитѣ шумни* — Пушкинъ разкрива своята вѣчна тѣга, тъжовното чувство, което поражда мисълта за неизбѣжната смърть. Тази мисълъ го прѣслѣдва навредъ: и изъ улицитѣ, и въ многолюдния храмъ, и посрѣдъ безгрижнитѣ весели юноши; гледа ли осамотенъ дѣбъ, милва ли дѣте, поетътъ си мисли, че и дѣбътъ, и дѣтето ще го прѣживѣятъ. Най-послѣ той се помириява съ мисълта за смъртъта, само че иска да бѫде заровенъ по-близко до родината си.

4. Въ стихотворението — *Самъ излѣзохъ на поле широко* — Лермонтовъ разкрива своята безутѣшна скрѣбъ, която се поражда у душата му въ тържествена тиха звѣздна ноќь. Поетътъ е разочарованъ отъ живота. Той нищо не чака отъ него, не скрѣби и за миналото. Нему се иска едно — да се забрави, да заспи, но не съ гробенъ сънъ:

Но не съ тоя сънъ гробовенъ, тежки
Азъ желалъ бихъ да заспя въ прахътъ,
Но съ остатъкъ отъ чувства жежки
И съ грѣди, що дишатъ и туптатъ . . .

5. Въ стихотворението — *Остави тазъ пѣсенъ любовна* — Ботевъ се обрѣща къмъ своята любовница и я моли да забрави миналото — любовната, защото той всичко е потъпкалъ и сърдцето му, покрито съ скрѣбъ и съ дѣлбоки рани, диша злоба къмъ мѫжителитѣ на народа. Той подканва годеницата си да запѣе на жалостъ, да съгласи душата си съ плача на народа, да запѣе: